

Cízlo 2.
9. januara.

Pomhaj Bóh!

Létnik 26.
1916.

Sy-li spěwaš,
Pilnje dželaš,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócy
Napoj mócy
Lubosć mz;
Bóh pak swérny
Préz spař mérny
Čerstwość da.

Njech ty spěwaš,
Swěrnje dželaš
Wśedne dny;
Dzén pak swjaty
Duši daty,
Wotpođni ty.

Z njebjes mana
Njech či khmana
Žiwnosć je;;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew čel

F.

→ Sserbske njedželske lopjeno. ←

Wudawa šo lóždu žobotu w Gsmolerjez knihiczschezerni w Budyschinje a je tam sa schwórtlennu pschedplatu 40 pj. dostacż.

1. njedžela po tsjoch kralach.

1. Mójs. 28, 10—17.

Jakubowý žón.

Gsony nimaja nicžo na ſebi, praji ſhwet thetsje hotowy. Wón nječjuje, kajfemu nadobnemu samerej wone ſluža, a tola dýrbjal ſhwet najlepje wjedziež, ſo na ſwécze nicžo bjes pſchiczsiny a samera njeje.

Je čłowjek po džele do ſpanja padnył, jeho duch hſchcze husto dale džela abo jeho duſcha dale ſaczuwa; a to njemylena a njeſadžeržana wot čłowiskeje wole, ſo wona počaſjuje, kajkaž je; ſazadu žaneho čželneho waschnia abo woblicza ſo njemóža ſhowacž. Ale wona tež jažniſcho a raſniſcho Boži hlož hſchczi; pſchetož žane ſazakle a neme čželne wuchu temu njeſadžewa. Wodnjo ſy ſwuje myſle ſložil na ſwonky ſhwet, na ſwuje dželo a na ſobuczlowiekow. Ale w noz̄y, hdyž ſy ſwuje myſle do ſo ſczahnył, čži twój Bóh ſchpihel ſwojego ſmutskneho žitwjenja priódłdzerži, ty ſebje ſameho ſpósnajesch. Hłada čłowjek won do rjaneho piſanego ſhweta, ſo jeho myſle a ſaczuća roſpróſcha. Hłada pak jeho duch mits do hłubokich čžemnych hłubinow noz̄y, ſebje ſameho ſpósnaje a widzi w ſchpihelu, jako by do čžemneje hłubokeje wody hładał. Tak čłowjek w nóznym widženju, to rěka, wó ſnje, ſpósnaje ſebje ſameho a — ſwojego Boha, kotrehož w ſwojej njewěrje w ſwécze heval ſnadž njeſpóſna. Tehodla ſwiate piſmo, woſebje starý testament, ſonam wěstu wažnoſcz pſchizpiwa. Wono wě, kaf Bóh ſo čłowjekam wo ſnje ſjewja. Kražnje ſo wón něhdź Jakubej wo ſnje ſjewi, jako tutón do Harana čžekashe. Tehodla kędžbij na ſwoje ſony!

Twoje ſony ſchpihel twojego ſmutskneho žitwjenja.

1. wone čži počaſjuja twoju duſchu,
2. wone dadža čži hſchecž Boži hlož.

Dženžniſchi tekſt naž wjedże do krajinu, kotrež drje běſche naſhemu ſudej dotal thetro njeſnata, tola kotrež ſi nětežiſchej wójmu pſchego hóle do naſchego ſnajomſtwa ſtupa. Jakub dýrbjesche pſched ſwojimi bratrom Eſawom čžekacž a džesche ſ Versabu do Harana w Mesopotamiskej a pſchiūdže na jene město a wosta tam pſches nóz; pſchetož ſlónzo bě ſo hižom ſhowało. A wón wſa jedyn kaſiń a počoži jón pod ſwoju hłowu a ſpasche, a jemu ſo džijesche.

Wón wſchaf běſche čžeku njeprawdu čžiniſ, ſwojego bratra Eſawa běſche wo žohnowanje ſwojego nana pſchinježł, ſwojego stareho hlepeho nana ſjebał a ſebi jeho žohnowanje ſ ležnoſežu pſchizwojil. Ale na druhim boču tola widžimy, Jakub ſebi wýhoko wažesche te ſlubjenja, kotrež wot jeho džeda Abrahama ſem na nanowym domje wotpoežowachu. Wón čžyſche je rad wobarowacž a ſo po nich ſložicž, mjes tym ſo mějesche Eſaw mało ſroſymjenja ſa te njebeske ſlubjenja ſwojich wótzow. Prjedy teho běſche wón hižom ſwuje prawo přenjeho naroda wo wſchēdnú jědž Jakubej pſchedał. Jakub wſchaf dýrbjesche nětko čžek ſhostanje pſchētracž dla ſwojego ſebanstwa a pſched Eſawowym hněwom čžekacž a tak wón čžehnjesche ſ pſcheczelsku ſwojeje maczerje do Harana (Mesopotamiskeje). We wulkej bojoſczi wſchaf je wón čžek, nětko hłubſcho hacž prjedy ſaczuwajo, kaf jara wón wodacža a ſchlit ſwojego Boha trjeba, a kaf někotryžkuli króž je drje ſwoju wutrobu pſched Bohom ſwojich wótzow wužypał, na kotrehož

žohnowanju jemu telle ležesche! A tajkej požadazej wutrobie žo Bóh tež namałacž da. Tole wschitko w Jakubowym žonje sažo namałam. Jego žón nam počasuje jeho styskniwość, pomožy potřebnoſć, ale tež jeho wilke dowěrjenje k Bohu. Hnijaze je widzecž, kāk wón wschitko sbožo a derjehicze pola Boha pyta, bjes fotrehož wón njemohl žiwý być. — Tak tež tebi husto twoje žony twoje smutskowne žiwjenje jewja. Ssy-li dobrý a pobožny, žu tež twoje žony tajke, sy-li pak słostniwy, žu tež twoje žony tajke, sy-li bojaſny a w stajnej hrošy žiwý, tebje husto twoje žony nastroža. Człowjek, fotrehož myſl je jenož na ſenjske ſložena, budže žo lědma wo njebjefich kublach dżecž. Esawej drje žo nijeje wjèle džalo wo tym duchownym žohnowanju w njebjefich kublach, fotrež na domje jeho wózow wotpočzowaſche. Ssony žu ſchpihel ſa žiwjenje twojeje dusche.

Alle wone czi tež husto dadža Boži hłobž žlyſcę. Kaf styskniwje tola Jaku w žwojeji nusy čzakashe na někajke ſjewjenje žwojego Boha. Jego duscha běſche lačna po žiwym Bošy a wilkiem krafnym pschichodž. A tutemu tak po Bošy lačnemu człowjekoj žo tež Bóh wo žnije ſjewi, jało Bóh jeho wózow. Kajke požyljenje běſche to ſa čzekaže Jaku, ſo mějſche tajkeho stajneho pschewodžera w tutym Bošy žwojich wózow, fotrehož wot mlo- doſcze ſem ſnajesč ſe žlowa ſjewjenja, žiwjateho pižma, kate- chižma abo ſpěwařſkich? Džeržiſch žo k njemu a maſch dowěrjenje k njemu? Abo runasch žo žnadž Esawej, kiž njewobſtajny bydlesche po ſemi, jenož je j e kubla nanajprěnſche žadacše a tak žněſche wſchelake njespokojenja a njeměr? Džeržiſch žo ty, herbski ludo, hiſcze k Bohu žwojich pobožnych a žwernych wózow? Derje tebi, hdyž wón cze doma kaž na bitwiſczeju pschewodža! Kajke požyljenje běſche to ſa Jaku, hdyž Bóh jemu wo žnije tón troſcht da: Ja ſyml ſi tobū a chzu cze ſwaruowacž, hdyž ty poczehnijesč, a chzu tebje ſažo pschitwycę do teho kraja! Derje temu wojaſej, fotremuž Bóh tónle troſcht dawa! Wón budže ſměrom žwój čaž w zuſym kraju pschetracž, doniž Bóh jeho njepowiedze do domiſny. — A Jakuſej, kiž pod hoſkym njebjom wotpočzowaſche, Bóh žlubi: Tón kraj, na fotrymž ty ležiſch, chzu ja tebi a twojemu žymjenju dacž; a twoje žymjo budže jako proch na ſemi. Tole žlubjenje pak tež dženža hiſcze bohabojaſnym placzi. Tajkich potomniž ſo na ſemi roſſcherja a w měrje bydla, a jich duscha ſo žylni, kaž hižom 1. psalm ſpěva: Derje temu człowjekoj, kiž njekhodži po radze bjesbóžnych a njesteji na dróshy hréſchnikow, a njezhyda na stole wužměwzow, ale ma luboſcz k ſakonjeſteho ſenjeſa a myſli na jeho ſaſon wodnjo a w noz̄y. Tón je jało drjewo plodžene pschi wódnych rěkach, fotrež žwój plód dawa we žwojim čažu, a jeho líſce ſjewjanje, a wschitko, ſchtož wón cžini, to ſo derje radži. Alle niz jenož Jakuſej a jeho potomnikam Bóh žohnowanje žlubi, ale jeho potomniž dyrbjachu tež žohnowanje być ſa wschitke ludy: w tebi a twojim žymjenju budža žohnowane wschitke narody na ſemi. A tuto žlubjenje je ſo dopjeliſlo: pscheto jaſniſho běſche ſo Bóh iſraelſkemu ludej ſjewik a psches žwojich profetow k nim rěčał, doniž njepſchindž ſa Jakubowych potomnikow najwjetſchi ſjewjeř Boži, Jeſuſ Khrystuſ ſón ſsy Boži. Kajke žohnowanje ſa zyłe człowjestwo běſche tón ſbóžnik, tutón ſapoczeř a dokonjeř Božeho králeſtwia! Wſchitkim, kiž dženža hiſcze po cžmje a w ſczenu ſmijereze žedža, njech ſo wón je žwojim ſbóžnym njebjefim ſhwětkom ſjewi, tež najhubjeniſchim pohanam móže wón wumozjenje wot morvych ſkutkow pschibóſtwa pschijesč. W nim naja ludy ſjednanje ſa Bohom a wumozjenje wot hréchow. A Jaku ſmědiſche do předka widzecž žohnowanje tuteho žweta ſbóžnika, kiž dyrbjesch ſa jeho potomnikow pschijecž. Tón rěbl k njebjeſam, fotryž wón wo žnije widzecž, běſche jemu počas na to, kaf je jemu a jeho potomnikam psches wěru Božeho králeſtwa, tón horni žwět, wotewrjeny psches Božu hnadi.

Kajki ſbóžny žón tutón žón Jakuſowym! Wón jeho požyljenie na puczu wěry a dawasche jemu krute pschegwědzenje, ſo je Bóh wschudžom a na człowjekow myſle a ſkutki ſedžbuje. Jako Jaku wotuči, džesche wón: Woprawdże, tón ſenjeſ je na tym měſeze, a ja njewjedžach; a bojesche ſo a džesche: Kaf ſwujate je to město! Tu niežo druhe njee, hacž Boži dom, a tu žu njebjefke wrota. — Hlaj, wschudžom móžesč žwojego Boha ſetkacž: doma w modleſkej komorzy abo wonka w třelnej hrébi, pschi wschědnym džele abo wonka w bitwje. Žiwe ſjewjenje Boha Jakuſej tutón žón pschinjeſe. — Esaw po wschěm drje tajke žony měl nijeje, a tola drje Bóh tež k njemu rěčeſche psches žwědominje. — Kajke maſch ty žony? Tež ty móžesč ſ nich Boži hłobž žlyſcę. — ſsnadž cze w noz̄ ſle žony stróža a czi ſ khostanjom hroža, žnadž czi Bóh wo žnije to hubjenſtwo počasuje, fotrež ty na ſebje a žwoju žwójbu pschinjeſesč psches hréch, abo tu hańbu abo njehodnoſć, do fotrejež ty psches žwoje hréſhne žadoſcze pschindžesč. Džo poſkuchaj na Boži pominažy hłobž. Šte žwědominje móže cze w noz̄ wo žnije pscheczehacž, ale dobre žwědominje móže czi tež wo žnije wokſchewjenje a požyljenje pschinjeſcž. Ssony móža czi Božu wolu ſjewicž.

* Kř. w K.

Dobre domjaze ſrědkí ſa nowe lěto.

1. Saſrjebaſ wſcho njepſcheczelſtwo, wſchu ſwadu a ſlobu, fotrež žnano w starym lěcze twoju wutrobu wobčežowachu. Dži k temu, pscheczimo fotremuž ſy ſloby měl abo kiž je pscheczimo tebi ma, a praj ſi wutroby k njemu: „Wodaj! Ja chzu tež wodacž!“

2. Saſrjebaſ hróſneho njeknicžomniſa, fotryž czi ruku a nohu woſkromieſ ſa a wutrobu lénju cžini, kiž žlózno ſ domu wucžeri a ſ nim třeze a měr! Tónle njeknicžomniſ řeka ſenje Dundak.

3. Je-li ſo žebi žwoje dohody a wudawki trochu do předka poſtaſiſch, njehměſch jeno ſtaré rynečki wopſjetowacž: ſa bydlenje, ſa jěſcž a pieče, ſa tepjenje, ſchath a tak dale, ale tež ſa někotre nowe: ſa khudych, ſa miſionſtwo, ſa kſcheczijanske muſtarwy, ſa w žohnowanju ſkutkowaze towařſtwa a tehorunja.

4. Cžitaj wot ſpočatka lěta wschědnie rano a wjecžor ſ twojimi krótki ſtaw ſ biblije a pschisamki k temu modlitwu. To je ſa dom žohnowanje a nuſne ſa tebje a tých twojich.

5. ſswjecž njedželu po Božej woli a daj ju tež žwojim žwyczieſ. Khođ ſorjadne ſe žwojimi ſemſhi. Hdyž njedželu prawje žwyczieſ, potom budže czi ſkodž ſy dženje k njedželskemu dženjeſi a zyłe lěto k njedželskemu lětej.

6. Pschehladaj žwoje ſchath a žwoje drasth a te žwojich džecži a pruhuj, hacž ſo mjes nimi njenamaka, ſchtož ſa tebje njewužitne w ſhamorje wiſa abo w kſchini leži! A potom ſo ſtaraj wo ſhdu žwójbu, fotrež je ſ někotrymi ſkohlemi a ſuknjeni w třmle ſymlim čažu jara pomhane. Dawaj w potajnym a ſ luboſcžu!

7. Budž žwerny w ſenjskim a w njebjefim powołaſju!

J. K., f.

Khrystofor.

Khrystofor řeka człowjek, kiž Khrystu ſa nožy. Wo tajkim noſcherju Khrystu ſa je ſo ſe starých čažow powjedańčko ſhōwaſko, fotrež je drje jeno baſen, ale tak luboſna a powučzaſa, ſo móže ſo tež na tutym měſtne ſjewiacž. Runje nětko, hdyž žu hody nimo a bě ſańdžene lěto nimale na kózdeho mjes nami někajka ſtaroſcz a czeža počožena, chzemý ſo prashecž, ſchto nam ſlepje howi: wutroba, napjelnjenia ſi wobčežnoſcžemi abo ſ Khrystu ſowym duchom.

Rjeſ ſowjedańčko je pohanskí muž ſ mjenom Reprobuſ. Jego domiſna je, kaž ſo praji, w ſyrijskim kraju byla. Tam bě

wón jako wojał hóbrskéje wulkoscéje a býlnoscéje žiwý. Wón bě mjes wschém na jazylníšchi, a kóždy jemu býlužesche.

Ale to ho jemu na wobstajne njelubjesche. Wón drje so saczuwasche jako knies zyloho býveta, ale runje tehodla tež jako tón, kiz tu zylo wožamoczený steji a je jeno sam býbi žiwý. Nichtó jeho njelubwasche, kóždy ho psched nim bojesche. Tak bu wón mjerazý a njesbožowný. Teho žiwjenje jeho wjazy nje-spokoji, pschetož schtóž jeno na býbje býameho myžli a je sam býbi žiwý, bywa pshezo njesbožowníšchi a hubjeňšchi.

Tak ho Reprobuše tež džesche. Tehodla sa někím hladasche, kotreuz by býlužicž mohl a kiz by býlníšchi hacž wón byl. Wotakim kralu ho jemu pomjedasche. Wjefelosche połny ho k njemu poda a do jeho býlužby stupi. Junkróz pýtny, so kral kschijz nad býbu sczini, jako ho býlowo cžert wupraji. Wón ho wobhonjowasche, czechodla je ho to stalo, a shoni, so ho kral cžerta a jeho možy boji. „Potom je wón býlníšchi hacž ty“, rjekný Reprobuš ke kralej, wopuschčí kralowsku býlužbu a pschecžaha kraje, so by cžerta pýtał a jemu býlužil.

Ale jeho pýtanje býrdež býleho dnja Reprobuše nicžo nje-pomhaſche, pschetož cžert je wjéřich cžemnosče, kiz dnjowe býwělko hidži. Ale junu w nožy cžerta na cžemnych, cžmowych pucžach jako namjedowarja džiwjeho wójska setka. Hnydom do jeho býlužby fastupi.

Někto býchu jeho dnj a nožy wupjelnjene s cžertowymi býlužbami a sfukami. Dha ras spodživna hodžina pschińdže. Wón se býlužbami sleho ducha psches kraj jechasche a na jene dobo pýtny, kaf so jeho knies jeneho městna býwojeho pucža psches wulke soło sminy a spłoschiwje prjecž cžerjesche. Reprobuš býchescche, so tam kschijz s cžernjemi krónowanym Khrystužom steji. Psched tym bě cžert połny stróželow cžeknýl. Dha Reprobuš spósná, so tež cžert tón najmóžnišchi njeje. Móžnišchi hacž wón je tón, kotsijz je na kschiju wízał, Jezuš Khrystuš. A w tej hodzinje wón woteńdže, so by Khrystuža pýtał a jemu býlužil.

Wón pucžowasche a pucžowasche, praschesche ho tu a praschesche ho tam, ale žadyn jemu Khrystuža pokasacz njemóžesche. Skoncžnije k sažydlerzej, to je k cžlowjelej, kiz we wotležanej krajinje býmlutki býdlesche, pschińdže. Temu wón býwoju naležnoſež do-wéri: „Sa Khrystuža pýtam a bých jeho rad namakał.“ „Dha dyrbischiho modlicž a poszicž“, džesche sažydler. „Ach“, wotmolwi Reprobuš, „to žadyn pucž sa mnje njeje. Sa býlny a połny možy; psches poszjenje wotebjeram, a nichtó wujitka s teho nima.“ „Potom druheho pucža njewém“, praji sažydler. „Wužij twoju móž a býluž cžlowjekam, potom Khrystuža namakał.“ A wón jemu wulku, móžnu a torhatu rěku wopíza, kiz w njedaloſoſci bě a psches kotsijz žadyn móž njewjedzesche. Pschi tejle rěž dyrbjescche wschěch, kotsijz cžyžchu ju pschenycž, s jeneho brjoha k druhemu pschenjescž a jim tak se žiwym mostom býlužicž. Potom wějče Khrystuža namaka.

Tale rada ho Reprobuše derje spodobaſche. Wón ho sebra a pschińdže k brjohej, sawosta tam, natvari býbi hětu a bu někto se býojim pschenoschowanjom prawy pomožnik, kotreuz ho wschitzý džakowachu, kiz buchu s jeho wulkej býlnoszu psches žolmy pschenjesczeni.

Ale hischcze pshezo njebě w tejle býlužbe Khrystuža býameho widžal a namakał. Dha ho poda, so junkróz wjecžor džesčowym hlyž sažyšcha: „Pój a pschenjež mje!“ Dwójzy ho Reprobuš psches wodu poda, ale nikoho njenamaka. Duž ho tseži krož sawola: „Pój a pschenjež mje!“ A někto tu hólcžatko stejesche, luboſne na pohladanje, pschecželne a pěkne, a proschesche jeho wo býlužbu, jo psches wodu na druhu stronu pschenjescž. Reprobuš bě wjéžek, žadzi džecžo na býwoj ramjeni a njebesche jo psches rěku. Ale tónkróz bu jemu pucž jara wobežený. Wody ho

žolmjačhu a schumjačhu a postupowachu wýsche a wýsche; Reprobuš dyrbjesche ho na býwój kij sejjeracž. A cžeža teho džesčza bu jemu na ramjenju cžejšcha a cžejšcha, tak so býlny muž w torhatej rěžy skoro dale njemóžesche a stejo wosta a stonasche: „O hólcžatko, kaf bý ty tola tak cžejke. Mi je, kaf bých zyly býwět na mojimaj ramjenjomaj nježl.“ „Sso wě“, hólcžk praji, „ty nježesch býwět a hischcze wjazy, mjenižy tež teho, kiz je jón stworil a wumohl, kotrehož ty tak dołhi čas pýtasch. Hlej, ja bým Jezuš Khrystuš, tón býlny ryczeř, tón móžny, kotreuz čzesch býlužicž. Ja bým widžał, kaf býwěrje bý pucžowarjam býlužil a bým ho nad tobu wjéželil. A někto dyrbischi mi zylo pschibýluſchecž. Ty njedyrbischi dale Reprobuš abo pschecžiwnik wschěho dobreho rěkacž, ale Khrystofor, to rěka noscher Khrystuža, pschetož ty bý Khrystuža nježl a jemu býlužil. Někto ja tebi býlužu.“ A džecžo ponuri býlného muža do wody a kschczijesche jeho a džesche: „Skuž mi dale a pomhaj wschitkim ludžom jako twojim bratram. Sa snamjo býlužby wsme tole: ty dyrbischi býwój býchi kij pýchi býwoj hěczi do semje thýnycz; wón cži sažo wubiwa a ho saseleni, budže kžecž a pschinjež płydy.“

Tak bu Reprobuš Khrystofor. Wón tež wérnoſež teho snamjenja shoni. Teho kij ho selenjesche a kžejjesche. Połny wjéžela Khrystofor býwojemu knjesej Khrystužej býlužesche, cžahasche w kraju wokolo, pomhaſche wschěm ludžom kaf wjèle samóžesche a powjedasche jim wo Khrystužu a kaf je jeho namakał. A wjèle jich bě, kotsijz ho teho wjéželachu a ho wot njeho dobycž dachu.

Něhdý ho poda, so Khrystofor do jeneho města pschińdže býojich pschecželov wopytač, dokelž pod pschecžéhanjom cžerpjachu. Dha bu tež wón popadnený a dyrbjescche wumrjecž. Wón s radoſcu jako pýsnajer a býlužobník Khrystuža býwoje žiwjenje býwojemu knjesej k woporu poda.

J. K.

Pschecžiwo žaloscžam we wójnskim čaſzu.*

O wý njedžakowni, kiz měnicže, so móžecže w tymle cžekim čaſzu jeno žaloscžicž a prožycž. Komu macže ho džakowacž, so w dołhei wójniwe we wschědnym strasche sdžerženi wostaſhce, tak so býmedžiszczež ho měra wjéželicž? Njeje tón knjese, tón býwěrny Bóh, waž hnadnje nježl a wam psches wschě pschecžéhanja a strachi pomhał? Je waž we wójnskich wichorach sažował, kaf macž býwoje džecžatka sažita, hdyž wonkach wichor dom nadběhuje a hōwri. Bychcze shubjeni byli, dyrbjeli ho sami wulhowacž. Tehodla pschińdže psched teho knjesa s džakowanjom, khvalcze jeho býwěrnoſež, kotsijz je ho pshezo s nowa sažo nad wami wopkaſala, khvalcze jeho móž, kotsijz je wažchu ſrudobu do wjéžela wobrocžila. A hdyž budžecže potom pschi džakowanju wjéželi a smužicži, potom býmecže jemu tež býwoju ſrudobu ſloržicž a jeho prožycž, so by wažchu nušu skónčil. Prožcze jeho, so by sam w týchnoſci tehole čaſha wam žórko wjéželosče a wěczneho žiwjenja wotewrili. Proſchęcže w oſcęcžepi w utrobū, hdyž macže žedženje po wěcžným měrje. Prožcze wo měr sa naſch tu a tam sapuszčený wózny kraj a wo žohnowanje sa kóžde dželo a powołanie. Prožcze sa wopuschčených, sabludžených a khudých a sa wschěch khornych a kiz bu w cžekich myžlach. Pschede wschěm pak prožcze wo dar bývateho Ducha, so by waž s pocžintami bohabojosče wupysčil a junu k nježi wjedł. Seli tak s džakowanjom a proženjom nowe lěto sapocžnycze, budže sa waž wěscze žohnowane.

J. K., f.

* S předowanja Pawoła Gerharda, spěvarja khěrluscha: „Něk s Boha sažewamý“, na nowe lěto 1648, w kotrymž ho třízvežilétna wójna skónči.

Kak je Bohušlaw s Dubowina Boha spósnal.

Powiedańczo wot Chrystofa Schmidta.

Pschełozil S. Bui.

(11. pokraczowanje a skončenje.)

15. stav.

Sa dobre myto, — a sa sile schtraſa.

Sa někotre dny pschiwiedżechu czi wot Drohoméra wupóžlani wojaż rubieżnikow, kotrejž běchu w jich khowanzy runje hromadze kędżazych namakali, jatych a po dwu hromadze sesamkanych do Dubowina. Wós, połny kschinjow s drohimi rubjenymi wězami, pschiwiedże sa nimi, a horjeka na wosu kędżesche stara zyganika. Rubieżnizh njebehchu shubjeneho hólczeza dale pytali; pschetož żeleſne durje namakachu krucze samknijene a kħod, psches kotrejž bě Bohušlaw k čeknił, bě jim njeſnaty; njebehchu ſebi ženje do njeho nnts wěrili, dokołż chyſche kózde wołomiknjenje hiżom do hromadu padnycz. Młyblachu ſebi potajkim, so traſch je Bohušlaw něhdże w sapadnjenym kħodze žiwy ſaſypań.

Rubieżnizh ſo tehodla njemalo džiwachu, hdźż pſchi ſwojim pschiwiedżem do Dubowina Bohušlawka pódla ſwojego nana ſtejazeho wuhladachu, a njemóžachu ſa tym pschińcz, kaf je wón psches samknijene durje won pschiſchol. „My měnjačmū”, bōrbatasche najstarschi mjes nimi, „ſo žadny čłowjek na ſwecze ležniſchi a kħrobiſchi njeje džiſli my, a tu ſhm nětko najħnadno wot małego džeſča ſieban, pscheradżeni a do putow samknjeni. Nětko pak tola ſpósnawam, czemuž předy ženje wěricz njechach, ſo — hdźż je paduch ſraly doſče, doſčezhnie jeho kħromy bērž.“ — Najstarschi ſ tamnych herzow, kotsiz běchu tehdem, hdźż bu Bohušlaw kradnjeny, w hrodze piſkali, bě tež mjes rubieżnikami, a prajesche ſam pſchi ſebi: „My ſhm tole džeczo kradnhyli, ſo by nam něhdž i wumóženju ſ jaſtwa dopomhało; tola nětko naſ ſunje do jaſtwa pschiwiedże. O kaf wérne je pschiſlowo, ſo, ſchtóž ſle ſkutki wuwiedże, ſebje ſameho wojebje.“ Młodżenz pak, kif bě napscheczo małemu Bohušlawkej pschezo jara pschezelniy a dobrocziw był, a kif tež tak ſaſałkeje wutroby njebe, jako czi drusy, rjekny: „To je Bóh ſam tak chył, ſo by mały hólczez čeknił; a ja ſhm wjeſzeli, ſo je wón hisčeze žiwy, hacžrunje budże to tež moja ſmjercz. Bóh wopokaſuje tudy ſwoju móz a sprawnoſcz, kotrež njewinowateho wumóže, winowateho pak khosta. Tu dopjelni ſo nad nami wſchěmi, ſchtóž je mi moja macz tak husto prajila: »A býrnje ſo ſłostnik ſchtó wě kaf kħuboko do ſemje ſħowwał, tola jeho tež tam Boža sprawnoſcz dožahnię a ſaſķužene khostanje jeho njeſminje.«“

Tako Bohušlaw młodżenza mjes druhimi rubieżnikami w puſtach wuhlada, běſche jemu jeho jara žel, a wón proſchesche ſwojego nana, ſo by ſo tola temule wbohemu čłowjekie, kif je jemu tak wjèle dobreho wopokaſał, ničo ſleho njeſtało. Hrabja jemu wotmoſwi, ſo jemu w tymle wołomiknjenju hisčeze ničo pschiſlubieč njeſt, ſo pak chze pschezivo njeſtu tak miły býz laž móžno. Tako pak ſo pſchi pschebzħiſhawanju poſka, ſo tónle młodżenz hisčeze žanu frej pschelač njeje, a ſo je wjèle wjazy jenož druhich ſlužobnič džiſli ſam rubieżnik był, njebu drje wón ſ ſmjercz wotkudžen, ale tola ſ jaſtwa na čaſ ſiwenja. Hrabja pak tež tule ſchtraſu pomjeñſchi, a poſtaji jenož, ſo by wón tak dołho, hacž njebudże doſpolne wopokaſma wérneho poſpichenja dawacž, do lóžſcheho jaſtwa pschiſchol, potom pak ſ ſwojimaj starſhimaj ſo ſaſzo wróčicž ſhm. „Hlaj“, prajesche hrabja ſ ſjemu, jako chyſchu jeho wotwjeſcz, „hlaj, kaž ničo ſle niſchtraſowane niwostanje, tak tež wſcho dobre ſwoje myto doſtanje. Sa pomjeñſchenje ſwojeje ſchtraſy maſč ſo pschezelnivosczi a dobrocziwosczi na- pschezivo mojemu ſynej džałowacž. Hlaj, ſchtóž by ty mojemu džeſču činił, chzu ja tebi a twojej wbohej macžeri rad wot-

runacž. Sadžerž ſo jenož derje, ſo bych cze bóry ſaſzo ſ dom poſkacž moħl.“

Czi drusy rubieżnizh buchu wſchitzh ſ ſmjercz wotkudžen a doſtachu bóry myto, kotrež běchu ſe ſwojimi krewawnymi ſkutkami ſaſķužili. Zyganika pschińdże na čaſ ſiwenja do cježkeho jaſtwa. Kradnjenie a rubjene wězy buchu tym, kotrejž kħuschachu — tak daloko hacž bě to móžno ſhonicz — wróčene; ſa to, ſchtóž ſby, da knies wulku kħežu ſa wudowy a kħroth natwaricž.

Marata ſtupi ſ nowa do knjenineje ſkužby a mějſeſche nětk po dołkej ſrudobje a žaſoſci tež ſaſzo wjeſzeli dny. Sahrodný hólczez Jurij bě ſwojeje lohkomuſlnoscze a njerodnoſce dla hiżom dawnu ſ dwora wuhnath. Wón bě ſo pódla tež wopilſtwu a druhim njeħmanſtwam podał a tehodla w ſwojich najlepſich lětach hiżom wumrjeł. Młody paſthi ſ hór wróči ſo bohacze wobdarjeny domoj ſ ſwojimaj starſhimaj.

Sestarjeneho, czeſčedostojnemu putnika by hrabja radu w ſwojim hrodze ſdžeržał był. Wón drje tu někotry čaſ wosta; tola pocža ſo jemu po ſubej ſamocže bóle a bóle ſtyskacž, a wón ſaſħbli ſebi krucze, ſo ſaſzo do ſwojego předawſchego wobydlenja wróčicž. Tako chyſche w hrodze božemje prajicž, běchu wſchitzh jara ſrudni, ſo chze jich wopuſčežicž, najbole pak mały Bohušlaw, kif ſo jeho ſkoro puſčežicž njeħasche. Wſchitzh pschewodżachu dobreho povožneho muža hacž do wrotow. Tu ſydnij ſo wón do wosa, pohlada na wſchěch hisčeze junu luboſnje a pschezelnje a prajesche: „Budżeze tu wſchitzh w Božim mjenje, w mérje a poſku hromadze žiwi. W njeħjeſach ſo něhdž ſaſzo wohladamy!“

— Konz. —

Wſchelake ſ bliska a ſ daloka.

* Hisčeze junfróč ſuhých ſserbow na „Bibliſki pucznik“ do- pominamy, kotrejž je pola kniesow duchownych doſtacž. Do kózdeho ſerbskeho doma kħuschha ſerbski „Bibliſki pucznik“. A pōſčelcze jón tež ſwojim lubym wonſach na bitwiſhczu jako pruhu Božu na jich czežlič ſucžach.

* Połny duchowny piſche ſ hnujažymi ſłowami, kaf ſo ſwjata Boža wjecžer na bitwiſhczu ſwježi: Na popoldnie w 3 hodž. je ſa diwiſju ſpowieđ poſtajena. Wobdzelenje je ſwobodne. Zyrkej je wulki rjanu Boži dom, hisčeze zyłe derje ſdžeržanu. Po jentym boſtu je granata murju pschedyriła. Piżane woſna ſu hisčeze zyłe a popołdnische ſkónczko ſo nnts ſweczi. W tſjoch ſapocžnie ſo Boži dom pjeſnicž. Majprjedž ſo ſda, ſo wobdzelenje jara býlne njebudże — hakle psched dwěmaj dnjomaj je ſo ſpowieđ džeržała, na kotrejž je ſo 900 wobdzelič. Alle na dobo ſo tak nnts żołmja, a hdźż ſo Boža kħužba ſapocžnie, wjazy žaneho měſtua ſ ſedženju njeje. — 1100 ſo na ſpowieđi wobdzeli. Byrgle ſa- hraja a ſchumjo tħażi ſapewaju „Ach porucž Bohu ſwérū ſwój pucž a ſrubobu“. Hložby byrgle pscheħložu. Šynk pſches ſpewanie klinęžo — wo pſchichodnej niſi a ſmjercz. Potom pschińdże předowanie a liturgija Božej wjecžerje, a nětko woni pſchistupuja w njeſchewidžomnych rynkach. Stari a młodži ſ džecżazym ſobliczami a tola hiżom mužojo we wójnskim wicho- rje. Woſebje wjèle młodych. Pschetož jow leža regimenty wójn- ſkich dobrowólnych. Woſnoschene uniformy a wuske ſoblicža. Kħutni a tola połni kruje ſwernoscze. Njeſapomnič napohlad. Ta jid kħelux dawam a bych rad chył kħoždemu dobre pſchecze ſobu dacž ſa pſchichodny čaſ (tehdem ſo wulki nadběh wocžafo- wasche), ale ja móžu jid jenož do ſoblicža pohladacž. A mi bu horzo, jako móžny kħor ſapewa: „Chze čert ſpħtowacž, daj nam twjerdże ſtacž a tež w najwjeſchej ſrudżbie ſaſtacž pſchi twojej wucžbje“ a potom poſlednju ſchutužku ſ tym kónzom: „Wotewr junu nam njebjia wrota!“ — 5 hodžin je nimo, jako ſo ſwiatocž- noſcz ſkónczji ſ tym kħerluſhom: „Božo, wonħód požohnuj!“ Ach, to klinęži zyłe hinak hacž hewal. Ta budu ſebi na te hodžinu myħblicž, kaž dołho budu žiwy.

Samolwity redaktor: J. Góld. Szoburedaktor: J. A. Kapler.

Ediſčerje a naſkađnik: M. Smoler.